

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	P. 18.
a provincies trimestre.	1.10.00
Exterior y Ultramar	3.50
Anuents, à preus convencionals.	7

Reus Dimarts 23 de Mars de 1897

Núm. 8.223

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
No's retornen los originals encara que no's publicquin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLÈS

GRANS CRIADERS DE CEPS AMERICANS E HISPANO-AMERICANS

EN

Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectàrees de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticulors, proveïdors dels principals Centres, comarcas agrícoles, vivers oficials y particulars del Extranger, Península y Balears, premiats ab gran diploma de mèrit en lo Concurs viti vinícola de Badalona de 1892. Representació en totes las províncies d'Espanya.

Demànis lo Catáleg General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantida.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un èxit extraordinari en les regions de major importància agrícola. Contenen tots los elements essencials que, las plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint poderosament las plantas, donàndoles una gran resistència sobre les enfermetats que pesan sobre elles, augmentant lo rendiment d'un modo sorprendent.

Classificació del guano DELMAS

«Guano Delmas».—Arròs.—Adob complet d'intensiu, especial pera'l cultiu del arròs.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet d'intensiu pera'l cultiu de Cereals, Patates, Hortalissas, Aufals, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera'l cultiu de las vinyas, taronjers y de tots los arbres.

Garantisem la composició de nostres Guanes sobre factura.

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓN GENERAL
Ponent, 61, Barcelona

SUB DIRECCIÓN

Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA

Pere Fábregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

morals y materials he disposició dels governs en defensa del honor e interessos nacionals. Mes aquests li han demostrat son agràfim agobiantla ab tota mena de cargas, creguts que Catalunya es la boca de la mina d'or que deu fertilizar los pelats camps de Castella. No es just que's negui á Catalunya la reforma que desitja perque creu tenirla ben merescuda; tal es la descentralisació administrativa, aspiració constant de tots los catalans, salvo los pochs que per vanitat ó servilisme estan al servei dels poders centrals.

Donchs aquesta reforma tan necessaria pera nostra terra, encara que no ha sigut anunciada, s'anunciará ab caràcter general tan aviat com publiqui la «Gaceta» lo decret de convocatoria de Corts si's homes que cuyden de la cosa pública son consecuents en sus promesas.

Fá molts anys que se'n promet la reforma de la Lley municipal, presentant a les Corts lo degut projecte, y si be la experiència nos ha demostrat lo poc interès de nostres governants en tractar dit assumptu, es de creure que actualment serà un fet.

Los liberals, desde'l banch ministerial del Congrés, han exposat moltes vegadas la necessitat de reformar la actual Lley municipal en lo sentit descentralizator que'l país desitja, convensuts de que es una obligació sagrada que denhen portar á cap; venint també los conservadors obligats á fer la mateixa ja que han manifestat que ho consideran un cas de conciencia.

Es precis en la actualitat que'l gobernant no consideri la reforma com un perill pera'l poder central, que desarmantlo parlamentàriament s'extengui per tots los organismes administratius, donchs se comprén á la llegua que una reforma promesa y desitjada per un poble dominat per las corrents descentralizadores y regionalistes que desde alguns anys van guanyant simpatias, los municipis aspiren en restaurar los antichs drets, pera assentar demunt fonaments solits un règim municipal autonòmic.

Més la reforma de la lley municipal s'ha fet necessaria, no es propri que pobles civils que han obtingut sos drets y libertats en premi de proeses realitzades á costa de sanch y de sos diners, ab admiració dels monarcas que les confirmaren, ab aplauso de las nacions extranjeras, arribin casi á tocar lo sigele XX regintse ab una lley municipal com la vigent, que no determine clarament las funcions que corresponen al municipi, per mes que en son article primer expressi que es la «associació legal de totes las personas que viuen en un terme municipal» y tanquém no allargant la cosa, perque'l legislador devia comprender que s'embolicaria, y passa á tractar dels Ajuntaments, sens preveure que dita lley ja comensava ab un gran defecte.

Si la gent que's diu ilustrada, en lloc d'anar á visitar l' Escorial per vanitat y fer coneixensa ab certos personatges del istil dels que portan la credencial á la buixaca d'un destino d'Ultramar, haguessin visitat los històrics monuments de nostra terra, sa historia y sus lleys, sabrian lo que son Ajuntament y Municipi, y no confondrián dos conceptes tan distints l'un del altre, donchs lo considerarlos sinònims es un erro gràfical y sa definició antijurídica.

Diguin lo que vulguin nostres detractors, s'imposarà lo sentit comú, obligant á nostres legisladors á regoneixer l'origen romà de nostres municipis, are que es mes viva que may la idea de restaurar las antigues municipalitats.

Los catalans, sense regatejar res dels drets que tinguin las demés regions espanyolas, per naturalesa y per tradició hem conservat en nostra sanch aquella forsa de voluntat propia pera recobrar los drets naturals y privilegis que foren nostre patrimoni, y per això sabém que 'ls municipis son los primers organismes del Estat, y mes antichs que aquells en sa formació natural é histórica, y per lo tant no volém ni podem ser «Una associació legal» posada al servei de gobernadors civils, pera servir d'instruments als desitjos del poder central.

Es fàcil que les Diputacions provincials fassin oposició á la reforma de la lley municipal, donchs preuenen que reformada aquesta lo règim provincial deuria sufrir un cambi important per lo mateix istil.

Los que defensém la autonomia municipal, es perque sabém que 'ls antichs municipis formavan organismes perfectes, ab lleys propias que li donavan una vida pròspera y feliç.

Vingué'l poder Central, creá aquestas rodas inútils que coneixém per Diputacions provincials, organismes artificials intermedis entre'l Estat y'l municipi, y caygué per terra aquesta individualitat jurídica que tingüe son origen á Roma y que nosaltres fem desesperats esforços pera conservar.

Avuy los Alcaldes, per ministeri de la lley, son representants del Gobern, y en tal concepte fan ús y abús de totas las atribucions que las lleys los hi conceden bajo la direcció del gobernador de la província—etc. Per aquí ja tenim un altre poderós motiu pera volgut la reforma, com també per los articles 72, 73, 74 y demés notas següents, donchs declarant lo gobern que la direcció dels interessos peculiares dels pobles son de la exclusiva competència dels Ajuntaments, segons lo primer de dits articles, i per què'l obliga á observar en las següents reglas que limitan ditas facultats.

Iguals defectes trobarém en tots los demés articles de la lley municipal vigent, causa dels desgavells y rebaixament de la administració municipal, lley que

SE • RETRATA • FOTOGRAFO

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.
NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.
OPERAtots
LOS DIUMENGES.
TORRES
Passig de Mata, 12,
Dias de despalg tots los festius.

ASSEADORAS PERA COMUNAS ab tanca Neumática.

Dit article que es una verdadera novetat, te la ven-
taja que ab sa aplicació s'evita lo mal olor tan molest
en moltes habitacions.

Ab la mateixa tanca Neumática, tenim Timbo-
rets aplicables en cualesvol sala ó alcoba pera personas
delicades.

Los articles mencionats se troban de venta en la
Ferreteria de

MARIMÓN Y VERNIS

Arrabal Sta. Ana, 38. -REUS.

SECCIÓ DOCTRINAL

La Autonomia Municipal

Un gran desgavell observém aquests dies, tant en las publicacions periodísticas de Madrid com en las de provincias, ab motiu de la suspensió de la premsa catalanista. Es un desconcert las variadas opiniós d'uns y altres, per mes que tots conveinen en que tal mida es antipolítica y preveuen que lo que ha comensat per la premsa catalana pot acabar ab certas publicacions d'aquellas que tot ho consenten mentren vagintirant en son negoci.

Això prova que estém en uns tems en que mes se llueix per las propias conveniencies, que per propagar sas doctrinas en benefici del país honrant la bandera política que las representa.

En tots temps la Regió catalana ha posat sas forses

Llegim en *Lo Catalanista* de Sabadell:

«Se'n ha dit, ignoram ab quin fonament, que avuy deu visitar nostra població'l Gobernador Civil de la Província, don Eduard de Hinojosa.

Iudiciablement que serà ben reb't y obsequiat per uns cuants senyors d'aquesta ciutat als qui planyem per la violència que patirà son cor el haverlo d'atendre.

Dihem això per quant no "ls volém suposar prou renegals envers sa terra pera mirar ab verdader carinyo y sincera simpatia á un governant que en tan pech temps d'estar á Catalunya conta ja tants mèrits contrets devant del centralisme ab sa ensenyada persecució contra els elements defensors de la nostra Regió. Així, senyor de Hinojosa, no's deixi enlluernar. Son nom es à Sabadell impopular, y sola la proverbial hidalgia española, ó sia la cortesia d'ànima enfora, que per aquí coneixem ab lo nom propi de cortesania à la castellana, pot ferli semblar altra cosa de moment, ab los cumplimentos afalachs que pugan disperlerlos que per ràhó de son càrrec, de sa representació social, ó de sos compromisos polítichs, no se'n puguen excusar.»

Per l'inspector de mercats d'aquesta Ciutat foren ahir decomisats é inutilisats 8 kilos de peix per no reunir les condicions de salubritat pera ser destinats al consum públic.

Suposém que en l'Arrabal alt de Jesús no hi ha cap municipal que vigili per lo cumpliment de las ordenances municipals, donchs del contrari hauriam vist correfit l'abús que desde molt temps se ve fent, espolent robes y tirant brossas á diferents horas del dia del pis segón de la casa núm. 37 causant danys y molestias á veïns y tranzeunts.

Lo diumenge 4 d'Abril començarà'l tiro de colom á las platjas de Salou, havent accedit la companyía del Tramvia de Salou rebaixa de preu, essent á 50 céntims de pesseta anada y tornada.

Segons nota que se'n ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias espècies puja á 904 80 pessetas.

SECCIO OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

REEMPLASSOS

Devent rebres en aquesta casa Consistorial lo dia 23 del actual de las 5 á las 8 de la tarde las probas dels expedients de las exemptions legals alegadas per los minyons concurrents al present Reemplàs ó als d'anterior que s'expressan en la relació adjunta aquesta Alcaldia, en cumpliment de lo prescrit en l'article 63 del vigent Reglament pera la execució de la Lley cita als tres minyons que hagin obtingut en lo sorteig los tres números següents á cada un dels minyons que alegan exempció, pera que ells ó sos pares sé presentin en la Casa Consistorial l'indicat dia y hora á ff de que pugan, si ho consideran necessari, alegar en l'expedient las contrajustificacions que se'ls ofereixin.

Y pera que serveixi de citació als minyons interessats se publicará y fixarà aquest bando en la forma de costum.

Reus 20 de Mars de 1897.—L' Alcalde, Eussebi Folguera.

Relació que se cita

Isidro Golarons Mercadé	número 186 del sorteig
Joseph Ral Gené	» 189 del »
Joseph Vallverdú Mariné	» 196 del »
Melchor Juanpere Juacosa	» 201 del »
Anton Domingo Albareda	» 219 del »
Ricardo Vidal Fortuny	» 226 del »
Anton Sagrañes Gaya	» 230 del »
Joseph Durán Gotsems	» 241 del »
Frederich Barba Ferrater	» 242 del »
Joaquim Atique Salvadó	» 244 del »
Joseph Ramón Salvat	» 247 del »
Juan Batist Ximenes	» 248 del »
Tomás Pamies Guasch	» 250 del »
Jaume Monné Mercadé	» 252 del »
Anton Nieto Navarro	» 256 del »
Frederich Company Gelambí	» 265 del »
Francisco Vallés Badia	» 267 del »
Autonino Marsal Rosell	» 269 del »
Santiago Trillas Gras	» 271 del »
Francisco Binefa Salas	» 276 del »
Pau Sugrañes Ma ca	» 280 del »

Registre civil

dels dias 20 y 21 de Mars de 1897

Naixements

Fortunata Sabater Vallés, de Jaume y Fortinata. — Joseph Marsal Duch, de Joseph y María. — Teresa Roca Olivé, de Marián y Francisca. — Magdalena Martí Mercadé, d' Agustí y Magdalena. — Maria Papiol Cull, de Anton y María.

Matrimonis

Telesforo Llosas Ferré, ab Teresa Serra Vallveny.

Defuncions

Joan Borrás Urgellés, 43 anys, Nova de S. Francesch 1. — Rita Mestre Palmejá, 41 anys Manicomí.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera'l consumo en lo dia d'ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet
Bous	1	127.400	25'48
Badellas	2	263.800	52'76
Bens	46	648.800	129'76
Cabrits	2	7'	1'40
Tocinos	12	645.500	142'01

Desputllas de bestiar de llana y pel 351'41

Total adeudo 370'66

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy. — Sant Victoria.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Continua'l Mes de Sant Josep, quals exercicis se

celebrarán durant la Missa de las 8.

Parroquia de la Purissima Sanchi

Continúa le mes de Sant Josep que's dirà totas los días de feyna á dos cuarts de 8 y á las 8 en los festius, durant la santa missa.

Sant de demà. — Sant Agapito.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 20

Cap. Despatxadas

Pera Cete v. «Correo de Cartagena», havent embarcat lo següent carregament de vi. De Sevil germans y C. 12 bocoyos y 30 caixas de vi, de J. de Müller 37 id. 45'4, 10 barrils id. de Lluís Quer 20 id. id.; de F. Miró 5 id. id. de Gallarde Massot 88 id. id., de A. Bertrand 42 id. id., de Iruretagovena freres 33 id. id., de Wagner et Frechter 34 id. id., de Luthi Zing Marcet 216 id. 1 barril id., de la Societat Vinícola 14 id., de Goutelle et Mitjavile 53 bocoyos id. Ademés ha embarcat de la Viuda y nebó de P. Ferrer y Mary 8 sachas de tárta.

Pera Amsterdam y escs. v. «Pomona», qual carga detallarán en nostre proxim número.

Pera Port Vendres pol. gol. «Luise», havent embarcat 154 bocoyos de vi de Violet freres.

Pera Marsella llaut «Barcelones», ab bocoyos buyts.

Pera Liverpool y escs. v. «Rivera», havent embarcat 36 botas de vi de Successors de J. Boule, 10 idem

id. de Lluís Quer, 50 sachas avellana ab crotolla y 20 id. en grà de Gras Sabater y C., 60 bocoyos y 5 botas de vi de Miró y Abrines, 2 botas y 42 id. de J. Vidella, 10 botas y 42 id. de F. Perpiñá, 3 botas id. de S. Darthez, 1 bota y 42 id. de C. Huynsen, 3 votas id. de Ferrer Saugar y C., 62 de Anton Soler, 3 votas de la Societat Vinícola, 12 de la ordre, 2 botas de Salvador Güell y fill, 1 bota de Romagosa y Ventosa, 1 bota de J. Orriosa y C., 1 bota, 5,2, 10,8 y 25,12 de J. de Müller y 8 bocoyos, 19 botas y 5,2 de Carey germans y Companyia.

BARCOS A LA CARGA

Divendres 26

Pera Valencia v. «Cervantes». Son agent D. Joseph Maria Ricomá.

Dimarts 30

Pera Marsella y escs. v. «Cabo Ortegal». Son consignataris D. Marián Pérez.

Dijous 1

Pera Bilbao y escs. v. «Melitón Gorzílez». Son consignataris Srs. Fills de B. Lopez.

Pera Bilbao y escs. v. «Cubo Escarpel». Son consignataris D. Marián Pérez.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzades en lo dia d'ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	13'97	Frances.	.
Exterior.	16'95	Cubas vellas.	9'93
Colonial.	17'95	Cubas novas.	8'93
Noms.	23'80	Aduanas.	9'95
Obligacions Alianza.	79'62	Obligs. 3 1/20 Frances.	11'50

PARIS

Exterior. 60'06 Norts.

Paris. 98'10 Londres. 32'38

Nota de las operacions de Bolsa que ns ha facilitat l'agent D. Joaquim Socials representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarda d'ahir:

Interior.	63'97	Frances
Exterior.	76'95	Orenses
Amortisable	76'75	Cubas 1886 94'
Aduanas	94'75	Cubas 1890 78'65
Norts	23'85	Obs. 6 0/0 Frances 92'35
Exterior París	60'06	Obs. 3 0/0 » 51'50
París	28'70	Londres 32'38

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llaurod Prats y D. Joan Vallés Vallduví.

Londres 90 d/f. 00'00 diner 8 d/f. 00'00

Paris 8 d/f. 00'00 diner 8 d/f. 00'00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS 010 010 010

Gas Reusense 850 850 850

Industrial Harinera 600 600 600

Banch de Reus 500 500 500

Manufacturera de Algodon 100 100 100

C. Reusense de Tramvias, privilegiadas al 5 per cent. 101 8 445 445

ANUNCIS PARTICULARS

AVÍS

En un dels Arrabals més cèntrics d'aquesta ciutat, hi ha una pastisseria molt acreditada pera vendre. Pera mes informes dirigir-se en aquesta Imprenta.

TELEGRAMAS

Madrid 21.

Un telegramma de Manila rebut per l'«Heraldo», diu lo següent:

«Manila 21.—Acaben de rebres en aquets moments noticies d'un brillant combat sostingut durant dos hores per la columna Olaguer, aprop de Montalbán, en la província de Manila, contra més de mil rebels atrinxerats y protegits per l'abrupte del terreno.

La columna atacó ab gran valentia y prengué al enemic son campament de Minugán, abont los rebels deixaren 300 morts, gran número de caballs y armes de totes classes, que foren recollidas per nòstres soldats, quins enaren atacant als insurrectes fins la caiguda de la tarde.

GUIA SERVEI DE TRENS

SORTIDAS**De Reus à Barcelona**

5'04 m. correo (per Villanova y Vilafranca) 1er, 2da, tercera
8'56 m. expres, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancías, segona y tercera.

1'57 t. correo (per Vilanova.)

00'00 00'00 00'00 00'00 00'00 00'00 00'00 00'00 00'00

De Barcelona à Reus

525 m. (per Vilafranca).

9'46 m. (per Vilanova).

15'8 t. per id.

7'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes).

00'00 00'00 00'00 00'00 00'00 00'00 00'00 00'00 00'00

De Reus à Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 8'10 t. — 7'49 y 9'37 nit.

De Mora à Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'02 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus à Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona à Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'80 t. — 8'20 n.

DEL PASSATJER

De Reus à Lleyda

8'10 m. — 5'28 t.

De Lleyda à Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus à Vimbodí1'28 t. cotxes de 2da y 3ta.**De Vimbodí à Reus**9'58 m. cotxes de 2da y 3ta.**De Tarragona à Valencia**

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia à Tarragona

11' m. y 6'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendente de Lleyda) 7'30 n.

De Madrid y Zaragoza 2'30 t.

De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre, y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra—Deu tenirse present que tots los vapors que conduxeixen tropas de refors a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona à las 5'00 m.

Pera id. à las 2'00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.

Pera id. id. (per idem) à las 2'00 t.

Pera Tarragona, directe à las 7'00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sus línies à las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura à las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons à las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donarà sortida a les 7 de la nit per Tarragona sup.

Ferrocarril econòmic de Reus a Salou

Servei de trens que regirà desde l dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4'10, 9'06 mat; 2'32 y 5'43 tard.

Sortidas de Salou: 4'56, 10'46 mat; 5'10 tard

y 7 nit.

Les horas se regaleixen per lo meridià de Madrid.

ADMINISTRACIÓ L' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos**ARRIBADAS**

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8'30 m.

De id. directe 10'30 t.

De id. id. 1'30 t.

Preus de suscripció

En Reus, un mes.

En províncies trimestre.

Extranger y Ultramar

Anuncis, à preus convencionals.

Punts de suscripció

En la Administració d' aquest diari y en les principals libreries d' aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, Litografia Mallofri, plassa Sant Jaume, 3.

No s'returnan los originals encara que no's publiquin.

LO SOMAMENT

Diari regionalista d' avisos y noticias

Preus de suscripció**BARROOS A LA CARGA****Diligencias****Busos****Motociclos****Automòbils****Ciclistes****Tractores****Autocars****Autocicles****Autocamions****Autocaravans**